

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 11C/569/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813211210
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8813211210.1

Rozhodnutie

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpeného: Bobák, Bollová a spol., s.r.o., AK, Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673, proti žalovanej: F. G., Z.. XX.XX.XXXX, K. XXX/XX, XXX XX Q. X., o zaplatenie 75,88 eur s prísl., t a k t o

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 11,25 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 11,25 eur od 04.05.2012 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

Žalovanej náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podaným návrhom domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 75,88 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne z dlžnej sumy od 04.05.2012 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie návrhu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaná uzatvorili zmluvu č. A5561456 ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné podmienky. V zmysle predmetnej zmluvy žalobca vypožičal žalovanej 1 ks SIM karty, ktorá umožňovala žalovanej využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXXX. Poukázal na to, že v snahe predísť procesnej neistote, pri posudzovaní ich nároku z titulu zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody, v časti zmluvnej pokuty vo výške 54,00 eur s tým, že ustanovenie Dodatku, v ktorom je dohodnutá výška zmluvnej pokuty za mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie bolo v inom súdnom konaní označené ako neprijateľná zmluvná podmienka Rozsudkom KS Prešov so sp. zn. 6Co/91/2011 a v súlade s ust. § 53a Obč. zákonníka je tak žalobca ako dodávateľ služby povinný zdržať sa používania takejto podmienky. V súlade so zákonom sa žalobca týmto návrhom na začatie konania domáha nároku vo výške škody voči žalovanej, ktorá vznikla žalobcovi za odpredaný mobilný telefón/komunikačné zariadenie Nokia C1-01 a to vo výške 54,00 eur (ďalej len „škoda“). Uvedená škoda predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia a jeho akciovou cenou (ďalej len „výsledná suma“), t. z. predstavuje škodu žalobcu, ktorú žalovaná žalobcovi spôsobila tým, že získala mobilný telefón/telekomunikačné zariadenia za cenu zvýhodnenú oproti cene trhovej tak, že podpisom Dodatku sa zaviazala používať služby, a za tieto platiť po dobu viazanosti a následne porušil svoj základný záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby (tzv. doby viazanosti) a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby. Uvedená zmluvná pokuta mala ako občianskoprávny inštitút v zmysle Dodatku plniť funkciu paušalizovanej náhrady škody v prípade porušenia Zmluvy, ktorá by žalobcovi prípadne mohla vzniknúť tým, že žalobca si svoje povinnosti poskytnúť zvýhodnené služby a mobilný telefón/komunikačné zariadenie za akciovú cenu splnil, avšak žalovaná si svoju základnú povinnosť (t. j. zotrvať v zmluvnom vzťahu počas doby viazanosti a riadne a včas uhrádzať svoje

splatná záväzky) nespĺnila. Zmluvná pokuta nebola dojednaná zo strany žalobcu s úmyslom prívodiť žalovanej neprimerané podmienky za trvania zmluvného vzťahu ani pre prípad keď dôjde k porušeniu povinnosti žalovanej a ani mu zabezpečiť neprimeraný majetkový prospech. Zmluvná pokuta mala byť preventívnym a uhradovacím nástrojom pre prípad porušenia základného zmluvného záväzku žalovanej. Po právoplatnosti vyššie uvedeného rozsudku žalobca ustanovenia Zmluvy (konkrétne Dodatku), ktoré mu súdne rozhodnutie vytýkalo dal do súladu so zákonom a týmto súdnym rozhodnutím. Žalovaná v Dodatku vyhlásila, že si je vedomá, že mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie je jej predávané za cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.3 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou a poskytnutou zľavou len z toho dôvodu, že sa žalovaná zaviazala užívať služby po dobu dohodnutú v Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku by spôsobilo, že žalobcovi vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy so spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia). Okrem škody za akciový telefón/telekomunikačné zariadenie, žalobcovi vznikli ďalšie škody zo zvýhodnených cien služieb počas viazanosti, nákladov za predajný proces, akceptačný a aktivačný proces, SIM-kartu a výhradnú kapacitu prevádzkovej siete, ktorá si vyžaduje na rozšírenie kapacity investície a údržbu prevádzky, pričom tieto ďalšie škody si žalobca neuplatňuje z dôvodu náročnosti dokazovania. Z dôvodu náročnosti dokazovania iných škôd odlišných od škody za mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie boli v minulosti dohadované paušalizované zmluvné pokuty. Výpočet spôsobenej skutočnej škody, ktorú žalovaná spôsobila žalobcovi je nasledovný: Nokia C1-01 - akciová cena = 1,00 eur, predajná cena = 55,00 eur, uplatnená škoda/výsledná suma = 54,00 eur. Žalobca ďalej uviedol, že žalovaná neuhradila riadne a včas cenu poskytnutých služieb v sume 21,88 eur v období 12/2011 - 02/2012. Pokusom o pokonávku zo dňa 19.04.2012 oznámil žalobca žalovanej sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a sumu za mobilný telefón a vyzval ju na ich úhradu v dodatočnej lehote. Žalovaná na pokus o pokonávku nereagovala ani čiastočnou úhradou pohľadávky za poskytnuté služby. V zmysle Všeobecných podmienok si žalobca uplatňuje aj úrok z omeškania a to odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie, t.j. odo dňa 04.05.2012. Žalobcova pohľadávka voči žalovanej ku dňu podania žaloby pozostávala z neuhradených služieb vo výške 21,88 eur a z nároku na zaplatenie náhrady škody vo výške 54,00 eur. Poukázal na to, že ak by súd považoval uplatňovanú škodu za neprimerane vysokú, ponecháva na zvážení súdu akú časť škody po využití práva súdu vysokú škodu znížiť žalobcovi prizná.

Žalovaná sa k podanému žalobnému návrhu nevyjadřila.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu a listinnými dôkazmi a to žalobným návrhom, Zmluvou o pripojení č. A5561456, s Dodatkom k zmluve o pripojení č. A5561456 a prílohou č. 1 k Dodatku, opisom faktúr v počte 5 - faktúra č. 5151266083, č. 5154728146, č. 5154728345, č. 5147874526, č. 5147874851, pokusom o pokonávku zo dňa 19.04.2012, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete, vyjadrením žalobcu, a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Podľa Zmluvy o pripojení č. A5561456 zo dňa 18.03.2011 žalobca poskytol žalovanej ako užívateľovi - fyzickej osobe - nepodnikateľovi, 1 ks SIM karty, ktorá umožňovala žalovanej využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXX. Predmetom zmluvy bol účastnícky program Paušál 3 eurá. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy boli prílohy a to Dodatok k zmluve o pripojení a Príloha č.1 k Dodatku k Zmluve.

Z Dodatku k zmluve č. A5561456 zo dňa 18.03.2011 (ďalej len „Dodatok“) uzavretého medzi účastníkmi konania vyplýva, že v súvislosti s kúpou koncového telekomunikačného zariadenia (ďalej len „MT“) typu Nokia C1-01, sa účastníci dohodli na kúpnej cene za prístroj vo výške 1,00 eur. Žalovaná sa zaviazala splniť povinnosti vyplývajúce jej z Článku 2. tohto dodatku, teda riadne a včas zaplatiť kúpnu cenu za ňou zakúpený akciový mobilný telefón. V Článku 2. bod 2.5. žalovaná sa zaviazala za porušenie zmluvných povinností podľa bodu 2.3. a 2.4. tohto článku zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 54,00 eur. V zmysle bodu 2.3. tohto článku sa žalovaná zaviazala zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu 24 mesiacov odo dňa uzatvorenia tohto dodatku.

Podľa Článku 3. bod 3.7. Dodatkov, účastník vyhlasuje, že si je vedomý, že MT je mu predávaný za cenu uvedenú v čl. 1 bod. 1.2. dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou cenou MT a v zmysle tohto dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že účastník sa zaviazala užívať služby mu poskytované po dobu viazanosti, pričom nedodržanie tohto záväzku by spôsobilo, že podniku vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT).

Za neuhradené služby žalobca vyfakturoval žalovanej jednotlivými faktúrami (č. 5151266083, časťou faktúry č. 5154728345 a č. 5147874851) cenu poskytnutých služieb spolu vo výške 11,25 eur.

Za upomienky žalobca vyfakturoval žalovanej sumu 2,66 eur faktúrou č. 5154728146 a č. 5147874526.

Za odpojenie a odblokovanie SIM karty žalobca vyfakturoval žalovanej sumu 7,96 eur s DPH časťou faktúry č. 5154728345.

Z pokusu o pokonávku žalobcu adresovaného žalovanému zo dňa 19.04.2012 vyplýva, že žalobca vyzval žalovanú na úhradu splatných faktúr za poskytované služby a poplatky za obdobie 12/2011 až 02/2012 v celkovej výške 75,88 eur. Zároveň žalovanú upozornil, že je povinná z dôvodu porušenia zmluvných ustanovení vyplývajúcich zo zmluvy o pripojení zaplatiť zmluvnú pokutu a to v celkovej výške 54,00 eur. Náhradný termín plnenia za poskytnuté komunikačné služby a zmluvnú pokutu stanovil na 03.05.2012. Žalovaná na pokus o pokonávku nereagovala ani čiastočnou úhradou.

Z Článku 4 bod 4.4 písm. a) Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejne telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s. vyplýva, že navrhovateľ bol oprávnený odstúpiť od Zmluvy ak účastník nezaplatil splatnú cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni jej splatnosti. Podľa bodu 4.5 uvedeného článku, odstúpením sa Zmluva zrušuje dňom nasledujúcim po dni, v ktorom odstupujúca zmluvná strana doručí druhej zmluvnej strane písomné oznámenie o odstúpení od zmluvy.

Podľa Článku 17. bod 17.5 Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejne telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., Zmluva a Všeobecné podmienky, ako aj právne vzťahy medzi účastníkom a spoločnosťou, ktoré nie sú výslovne v Zmluve a Všeobecných podmienkach upravené, sa riadia ustanoveniami ostatných platných právnych predpisov.

Podľa listiny o akciovej cene mobilného telefónu predloženej žalobcom, akciová cena mobilného zariadenia Nokia C1-01 bola 1,00 eur a predajná (akciová) cena bola 55,00 eur.

Podľa § 52 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone

Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „Zákon“), účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 43 ods. 1, 2 Zákona, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 5 Zákona, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník opakovane neoprávnenne zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z neobanlivosti, ak nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti, ak pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, alebo používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí, ak opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania, ak opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy

odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka je dvojnásobok úrokovej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

Na základe vykonaného dokazovania a vychádzajúc z citovaných ustanovení súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá zmluva o pripojení a následne dodatok k nej. Zo strany žalovanej došlo k porušeniu zmluvných podmienok a to neuhradením cien poskytnutých služieb a poplatkov za obdobie od 12/2011 až 02/2012, ktoré jej boli zo strany žalobcu vyfakturované jednotlivými vyššie uvedenými faktúrami. Celkovo výška pohľadávky žalobcu z titulu neuhradenia časti faktúr v zmysle vystavených a predložených vo výške 75,88 eur. Žalovaná bola zo strany žalobcu vyzvaná na dobrovoľné plnenie. Žalovaná na výzvu nereagovala ani čiastočnou úhradou pohľadávky. Žalobca si v konaní uplatnil titulom neuhradených služieb sumu 21,88 eur a titulom náhrady škody sumu 54,00 eur.

Súd neuznal nárok žalobcu na zaplatenie sumy 3,98 eur z faktúry č. 5154728345 za odpojenie, sumu 3,98 eur tiež z faktúry č. 5154728345 za odblokovanie SIM karty, sumu 1,33 eur z faktúry č. 5154728146 za zaslanie upomienky a sumu 1,33 eur z faktúry č. 5147874526 za upomienku. Teda spolu neuznal súd sumu 10,62 eur z titulu neuhradených služieb.

Sumu 3,98 eur z faktúry č. 5154728345 za odpojenie a sumu 3,98 eur tiež tej istej faktúry za odblokovanie SIM karty súd nepriznal pretože ide o odmenu, ktorá nemá žiadne protiplnenie, odpojením a odblokovaním sa neposkytujú žiadne služby a súd je tohto názoru, že by to bolo v rozpore s dobrými mravmi priznať odmenu za to, že žiadne služby žalovanej neboli poskytnuté, teda len za to, že žalobca žalovanú len odpojil od telekomunikačnej siete a následne jej odblokoval SIM kartu. Žalobca taktiež nepreukázal, že by mu za odpojenie, alebo za odblokovanie SIM karty vznikli nejaké reálne náklady v tejto výške.

Sumu 1,33 eur z faktúry č. 5154728146 a sumu 1,33 eur z faktúry č. 5147874526 za zaslanie upomienok súd nepriznal nakoľko žalobca v tomto smere neuniesol dôkazné bremeno. Nepreukázal súdu zaslanie nejakej upomienky a to podľa čoho si tieto sumy účtoval a ani nepreukázal že by mu za zaslanie týchto upomienok vznikli nejaké reálne náklady v tejto výške.

Voči zvyšku uplatnenej pohľadávky v sume 11,25 eur zo zvyšných faktúr súd nemal žiadne námietky a preto považoval nárok žalobcu v tejto časti t.j. 11,25 eur za dôvodný. Vo zvyšnej časti pokiaľ sa týka žiadaného hovorného žalobu ako nedôvodnú z dôvodov vyššie uvedených zamietol.

Žalovaná tým, že nezaplatila cenu za poskytnuté služby a za kúpu mobilného telefónu ani v dodatočnej lehote určenej žalobcom v pokuse o pokonávku, teda do 03.05.2012, dostala sa dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty, do omeškania. Týmto dňom vznikol žalobcovi nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy. Podľa zistenia súdu výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu

omeškania s plnením bola 1,00 % ročne. Výška úrokov z omeškania ku dňu 04.05.2012 bola teda 9,00 % ročne. Súd preto priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania v súlade s platnou právnou úpravou a to podľa § 517 ods. 2 Občianskeho Zákonníka v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. vo výške 9,00 % ročne od 04.05.2012 do zaplatenia zo sumy dlžného hovorného, ktoré súd uznal tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku. Zvyšok nároku na úroky z omeškania ako neodôvodnený zamietol.

V danej právnej veci bola medzi žalobcom a žalovanou uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie § 53 ods. 1, veta druhá predstavuje cestu na širšiu súdnu ochranu spotrebiteľa aj vo vzťahu k esenciálnym zložkám zmluvy.

V súvislosti s týmito zákonnými ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa súd posudzoval celý žalobcom uplatnený nárok.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“). Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky aj do Občianskeho zákonníka.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

V zmysle Dodatku k zmluve o pripojení a Všeobecných podmienok žalobcu bola medzi účastníkmi konania pre prípad porušenia zmluvných dojednaní dohodnutá zmluvná pokuta (zmluvná podmienka) a súd mal za to, že takto dohodnutá zmluvná pokuta je v rozpore s ust. § 3 ods. 1 a § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Do pozornosti súd tiež dáva žalobcovi, že dotknutá zmluvná podmienka týkajúca sa zmluvnej pokuty, už bola súdom určená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti ako celku. Cieľom tohto určenia bolo, aby sa žalobca zdržal používania tejto podmienky vo vzťahu ku všetkým spotrebiteľom, na ktorých majú takto dojednané zmluvné podmienky priamy dosah a môžu ich rovnako poškodiť (rozsudky Krajského súd v Prešove a to vo veciach vedených pod sp. zn. 6Co/91/2011, 6Co/44/2012, 19Co/30/2012). Následne začal žalobca keďže jeho nároky ohľadom zmluvnej pokuty neboli úspešné uplatňovať tieto nároky z iného právneho titulu.

Žalobca uviedol, že sa voči žalovanej nedomáha zaplata zmluvnej pokuty na ktorú poukázal že bola dohodnutá, ale náhrady škody vo výške 54,00 eur, pričom táto suma podľa neho predstavuje rozdiel cien predaných mobilných telefónov v čase uzatvorenia zmlúv o pripojení a akciovej ceny, za ktorú žalobca telefón žalovanej odpredal. Zaplata tejto sumy sa domáha titulom náhrady škody, lebo porušením zmluvných povinností zo strany žalovanej vznikla žalobcovi škoda vo výške 54,00 eur, ktorá zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu, ktorý žalobca odpredal žalovanej na základe uzatvoreného dodatku k zmluve o pripojení.

Súd vzhľadom na vyššie uvedené má za to, že žalobca nemá nárok na náhradu škody vo výške dotácie poskytnutej žalobcom na nákup mobilného zariadenia. Zákon v prípade vzniku zodpovednosti za škodu presne vymedzuje podmienky takéhoto zodpovednostného vzťahu (predpokladmi pre vznik zodpovednosti v zmysle citovaných zákonných ustanovení pre vznik škody sú protiprávny úkon, ujma-škoda, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a ujmom a zavinenie) a nestačí len konštatovanie o vzniku škody vo výške sumy dotácie. Medzi žalobcom a žalovanou došlo k uzatvoreniu písomnej dohody o výške kúpnej ceny mobilného telefónu, teda žalobcom bola stanovená odkupná cena telefónu, ktorú žalovaná uhradila. Teda v tomto smere sa žalobca nemôže voči žalovanej domáhať náhrady škody vo výške predstavujúcej rozdiel medzi cenou telefónu a zľavnenou cenou telefónu, za ktorú mobilný telefón žalovanej odpredal, nakoľko medzi nimi bola uzatvorená osobitná dohoda o výške kúpnej ceny mobilného zariadenia a takto dohodnutú kúpnu cenu žalovaná žalobcovi aj uhradila.

K tvrdeniu žalobcu je ešte potrebné uviesť, že pre predajnú, akciovú cenu mobilného telefónu sa dobrovoľne rozhodol samotný žalobca, ktorý diktoval podmienky v danom právnom vzťahu ako silnejšia strana. Pre predaj mobilných zariadení za akciovú kúpnu cenu sa žalobca rozhodol v rámci svojej obchodnej politiky, pričom všetky zvýhodnenia a benefity boli žalobcom poskytované dobrovoľne a je nepochybné, že práve toto bolo účelom tejto jeho marketingovej a obchodnej stratégie. Súd preto inú ako akciovú cenu mobilného telefónu, za ktorú odpredal žalovanej mobilný telefón nepovažuje za relevantnú. Súd po preskúmaní veci, vzhľadom na vykonané dokazovanie dospel k záveru, že v danom prípade neboli naplnené predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu definované zákonom (tvrdením žalobcu tak ako je to vyššie uvedené).

Na základe uvedeného preto súd žalobcu v prevyšujúcej, t.j. časti o zaplatenie sumy 54,00 eur ako náhrady škody spolu s úrokmi z omeškania ako nedôvodnú zamietol.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 137 O.s.p., trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 151 ods. 1,2 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danej právnej veci súd návrhu v časti uplatneného návrhu na zaplatenie sumy vo výške 11,25 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne z tejto sumy od 04.05.2012 do zaplatenia vyhovel a vo zvyšnej časti návrhu, t.j. ohľadom sumy 64,63 eur žalobu zamietol.

V danom prípade pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

V predmetnej veci mal po prepočte pomeru úspechu a neúspechu žalobca úspech vo výške 15% ($11,25/75,88 \times 100 = 14,83$) a neúspech vo výške 75% ($100-15 = 75$ %).

Úspešnejšej žalovanej, tak vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50 % (po odrátaní neúspechu žalovanej od jej úspechu). Keďže žalovanej zo súdneho spisu žiadne trovy konania nevyplývajú a žiadne si ani nevyčísliła, súd trovy konania žalovanej nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. I O.s.p.

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)

f) rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.